

Nr 190

Av herrar Nordgren och Darlin, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till Täckande av förluster i anledning av statlig garanti för lån till hantverks- och småindustriföretag m. m.

I statsverkspropositionen år 1959, bilaga 12, upptages under punkt 38, Täckande av förluster i anledning av statlig garanti för lån till hantverks- och småindustriföretag m. m., en hemställan att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen att medge att statsgaranti för lån till hantverks- och småindustriföretag m. m. må under budgetåret 1959/60 beviljas intill ett belopp av 30 miljoner kr.

Under budgetåret 1958/59 har medgivits, att statsgaranti för dylika lån skall få beviljas intill ett belopp av 25 milj. kr. Det framgår också av departementschefens yttrande, att av de 15 milj. kr., som var anslagna för budgetåret 1957/58, tagits i anspråk 12,8 milj. kr. och att kommerskollegium antar att hela beloppet för innevarande budgetår, 25 milj. kr., icke kommer att helt utnyttjas.

Med dessa uppgifter från kommerskollegium som bakgrund kan det kanske synas onödigt att begära en utvidgning av garantiramen. Det verkar som om den utvidgning, som gjorts från 25 till 30 milj. kr. i departementschefens förslag, skulle vara till fyllest och väl täcka det behov som kan komma att föreligga. Vi vill dock här först erinra om att i det utvidgade beloppet på 30 milj. kr. även skall inrymmas eventuella garantier till turist-hotellnäringen. Departementschefen har själv räknat med att 2 å 3 milj. kr. kan komma att användas för detta ändamål. Även med borträkning av denna summa skulle departementschefens förslag dock innebära en utvidgning.

Det kan konstateras, att förlusterna på de statliga garantierna varit mycket små. Nettoutgiften för budgetåret 1957/58, vilken då får sättas i relation till den dåvarande garantiramen på 15 milj. kr., var 63 133 kr. och anslagsbeloppet för 1958/59 100 000 kr. Medelsbehovet för täckande av förluster har för 1959/60 anslagits till 300 000 kr. med motivering bl. a. att riskerna kan väntas att bli större beroende på det allmänna konjunkturläget och på att en del av de företag, som tidigare erhållit lån, nu kan beräknas ha kommit in i den period då ekonomiska svårigheter ofta uppträder. Den förlustrisk man här räknat med är dock försvinnande liten i förhållande till de stora garantibeloppen. Även om vi personligen anser att man bör iakt-

taga all tänkbar försiktighet med statens utgifter, anser vi att de förluster staten här åsamkats är så ringa (vi erinrar här om de 63 133 kr. för 1957/58), att man utan risk att åsamka staten större utgifter kan höja garantiramen från de föreslagna 30 till 35 milj. kr.

Vi är fullt på det klara med att garantierna ännu icke till fullo utnyttjats, men vill erinra om att vi för närvarande står i ett utvecklingsskede, där det kan fordras att de svenska företagen gör omfattande investeringar för att kunna möta den ökade konkurrens, som utländska företag kan tänkas komma att bjuda de svenska företagen på hemmamarknaden. Likaledes kan komma att erfordras åtskilliga investeringar för att stärka våra svenska företags möjligheter att konkurrera utanför landets gränser. I det här sammanhanget kan förtjäna att beaktas, att ett stor antal av landets småindustriföretag har en betydande export. Genom en gemensam europamarknad kan det väntas att ett ökat antal av de mindre företagen får möjligheter att exportera. För att kunna göra detta på ett effektivt sätt fordras dock att de till viss del kan ställa om sin produktion för de anspråk som kan ställas från de nya marknaderna. För en dylik omställningsprocedur fordras medel för investeringar i maskiner etc.

En utökning av garantiramen medför icke i och för sig några kostnader för statsverket, eftersom statens åtgärd endast är ett borgensåtagande, medan pengarna på sedvanligt sätt ställs till förfogande från banker eller andra låneinrättningar. Det synes oss som om man därför utan större risk kan öka ramen. Den statliga garantigivningen är nämligen av stor betydelse för de mindre företagen, där ofta just bristen på säkerheter är särskilt påtaglig.

Sammanfattningsvis få vi därför hemställa,

att riksdagen måtte medgiva att statsgaranti för lån till hantverks- och småindustriföretag m. m. må under budgetåret 1959/60 beviljas intill ett belopp av 35 milj. kr.

Stockholm den 27 januari 1959

Hans Nordgren

Gösta Darlin